Asia: Pohjan Voima Keminmaa Oy, Mykänmaan datakeskus, Keminmaa, Tornio (LVV-U/70499/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pohjan Voima Keminmaa Oy suunnittelee Keminmaalle Mykänmaan n. 60 ha laajuista datakeskusta. Alueelle rakennetaan 15 datakeskusrakennusta ja niiden tukitoiminnot: varavoimageneraattorit, kaksi tieyhteyttä ja sähköasemat sekä tarvittava sähkönsiirto. Tässä vaiheessa tarkastellaan neljää eri sähkönsiirtovaihtoehtoa joko 2x400 kV tai 2x110 kV ilmajohtona tai maakaapelina joko Viitajärven tai Keminmaan sähköasemalle.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

YVA-ohjelmassa esitetty luontoselvityskokonaisuus on pääosin kattava ja vastaa hankkeen kokoon sekä vaikutusmekanismeihin nähden keskeisiä luontoarvoja. Ohjelmaan sisältyvät kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset, linnustoselvitykset, direktiivilajeihin kohdistuvat selvitykset sekä Natura-tarveharkinta muodostavat lähtökohtaisesti riittävän perustan luontovaikutusten arvioinnille. Erityisen tärkeää on, että sähkönsiirtoreittien vaikutukset luonnontilaisen kaltaisille suoalueille, huomionarvoisille kasvilajeille, luhtakultasiivelle sekä lähialueen suojelukohteille arvioidaan maastoselvitysten valmistuttua yksityiskohtaisesti. Meri-Lapin lintuyhdistystä tulisi konsultoida hankealueen ja sen lähistön petolintuhavaintojen selvittämisessä.

Metsäkanalintujen osalta Luke huomauttaa, että useampana peräkkäisenä vuonna tehty soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkisistä kanalintukannoista. Myös soidinten havaittavuus vaihtelee vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luontovaikutusten osalta ohjelma tunnistaa asianmukaisesti hankkeen merkittävimmät vaikutusmekanismit, kuten elinympäristöjen häviämisen, rakentamisen aikaisen häiriön, hydrologiset muutokset sekä vaikutukset lajistoon. Koska osa maastoselvityksistä on vielä kesken ohjelmavaiheessa, vaikutusten merkittävyyttä ei kuitenkaan voida vielä luotettavasti arvioida, vaan tämä tulee tehdä YVA-selostuksessa selvitystuloksiin perustuen.

Yhteisvaikutusten tarkastelu on tunnistettu ohjelmassa, mutta sen esitystapa jää vielä yleiselle tasolle.

YVA-selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutuksiin alueen olemassa olevien ja erityisesti suunniteltujen voimajohtojen, sähköasemien, energiavarastohankkeiden sekä metsätalouden aiheuttaman elinympäristöjen pirstoutumisen kanssa. Erityisesti kumulatiiviset vaikutukset lajistoon, ekologisiin yhteyksiin, vesitalouteen ja suojelualueisiin tulee arvioida riittävällä tarkkuudella. Myös mahdollisten vaikutusten lieventämisen suunnitteluun tulee panostaa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Kokonaisuutena arvioiden ohjelmassa esitetyt luontoselvitykset antavat hyvän lähtökohdan hankkeen luonto- ja yhteisvaikutusten arvioinnille, edellyttäen että maastoselvitysten tulokset, Natura-alueisiin kohdistuvat vaikutukset sekä kumulatiiviset vaikutukset tarkastellaan YVA-selostuksessa riittävän perusteellisesti.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 21.09.2026 klo 16:50:11.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: